

Museene i 2019

Hvert år vurderer Kulturrådet museene i det nasjonale museumsnettverket på bakgrunn av museenes årlige statistikkrapportering og budsjettsøknader.

Copyright © 2020
Norsk kulturråd

ISBN: 978-82-8105-149-2
Design og produksjon:
Bleed Design Studio

For mer informasjon om Kulturrådet
og Kulturrådets utgivelser:

www.kulturradet.no
Kulturrådet
Postboks 4808 Nydalen 0422 Oslo
Tlf.: +47 21 04 58 00
E-post: post@kulturradet.no

Kulturrådets museumsvurderinger

Vurderingsgrunnlag

Kulturrådet vurderer hvert år museenes måloppnåelse i forhold til føringer i tilskuddsbrev, generelle føringer gjennom styringsdokumenter og -signaler, og de faglige forventningene som kan stilles til et profesjonelt drevet museum. I alt 69 museer på Kap. 328 post 70 og 78 inngår i Kulturrådets vurderinger.

Vurderingene av museene er gjort på grunnlag av statistikkrapportering for 2019 og budsjettøknader for 2021. I denne søknadsrunden har museene rapportert om måloppnåelse for alle fire f'ene i 2019. Målrapporteringene er i tillegg til statistikkrapporteringen Kulturrådets viktigste vurderingsgrunnlag for de museumsfaglige områdene. Nye fritekstfelt i statistikken, der museene kan kommentere egne tall og utviklingstrekk, har bidratt til å styrke vårt vurderingsgrunnlag. Nytt for 2019-statistikken var at museene ble bedt om å legge ved litteraturliste som fritekst under publikasjonstallene for forskning. Dette har styrket vurderingsgrunnlaget på forskning, sammenlignet med tidligere år. Til tross for slike forbedringer i skjema, er museenes rapportering likevel ujevn, og til tider knapp og upresis. Dette påvirker også vårt vurderingsgrunnlag.

Overordnet om vurderingsmetoden

Kulturrådet bruker både kvalitativ og kvantitativ metode for å analysere materialet.

I tabellen under gjengis hovedpunktene som museene blir vurdert på, med hovedvekt på samlingsforvaltning, forskning og formidling.

Nytt i årets vurderingsarbeid er en noe mer omfattende beskrivelse av museenes arbeid med organisasjon og økonomi enn tidligere, men uten å gi karakter på dette. Museenes rapportering på immateriell kulturarv, mangfold og inkludering og faglige museumsnettverk, inngår i vurderingsgrunnlaget på

de øvrige museumsfaglige vurderingene. Det vurderes som positivt med gode koblinger mellom de ulike fagområdene. Det vurderes også som positivt med integrering av samfunnsrolle- og fornyingsperspektiver innen alle fagområdene.

Ved årets vurderinger av museenes formidling er det i større grad enn tidligere lagt vekt på museenes innsats for å tilrettelegge arenaer og formidlingen ved disse for personer med nedsatt funksjonsevne. I vurderingene av museenes forvaltning er oppbevaringsforhold for samlingene vektet noe tyngre enn tidligere år. I vurderingene av forskning er museenes målrapportering vektet tyngre enn tidligere.

I hjelpeteksten til utfylling av budsjettøknaden står det at «målene må formuleres slik at det i ettertid er mulig å måle om de er nådd». Til tross for dette preges målrapporteringen av dels utydelige målformuleringer, og til tider lite samsvar mellom målformuleringer og vurderingen av egen måloppnåelse.

I tabellen ved siden av gjengis hovedpunktene som museene blir vurdert på.

Formidling

Planverk
Publikumsaktivitet, utstillinger og andre formidlingstiltak
Besøksutvikling
Målgruppearbeid og samfunnsprofil

Samlingsforvaltning

Planverk
Samlingsutvikling
Dokumentasjon
Oppbevaringsforhold

Forskning

Planverk
Kompetanse
Publikasjoner
FoU-samarbeid og nettverksprosjekter
Målrapportering

Organisasjon og økonomi

Organisasjonsform
Lønnsandel
Egeninntekter
Egenkapital
Likviditet

Vurderingskategorier

Museene er vurdert ved hjelp av kategoriene «meget tilfredsstillende», «tilfredsstillende», «mindre tilfredsstillende» og «ikke tilfredsstillende»:

«**Meget tilfredsstillende**» forutsetter at museet leverer godt på alle vurderte forhold. Disse museene har plandokumenter, en bærekraftig utvikling, god dokumentasjon, og en strategi for å forbedre museet ytterligere. Disse museene har også rapportert godt.

«**Tilfredsstillende**» innebærer god rapportering på de fleste av de vurderte forholdene, men at konkrete utfordringer, manglende plandokumenter, manglende eller uklar rapportering eller lignende trekker ned. «Tilfredsstillende» kan også tildeles museer med relativt store utfordringer, men med god oversikt, gode planer og tiltak, og en positiv utvikling.

«**Mindre tilfredsstillende**» vil innebære klare mangler og forbedringspotensial, ofte i kombinasjon med en uklar eller mangelfull rapportering. «Mindre tilfredsstillende» kan også tildeles museer som gjør mye bra innen området som vurderes, dersom manglene vurderes som sentrale.

«**Ikke tilfredsstillende**» reflekterer kritiske mangler i flere vesentlige deler av virksomheten, ofte i kombinasjon med uklar eller mangelfull rapportering. Vurderingen «Ikke tilfredsstillende» stiller vi spørsmål om museets evne til å drive forsvarlig.

Det enkelte museum er vurdert ut fra egne premisser og strategier, og hvilken kvalitet som kan forventes i forhold til ressurser. Tydelig og informativ rapportering er også helt klart en fordel for å bli vurdert godt. Til tross for definerte kriterier, befinner mange museer seg i grenseområdet mellom to kategorier. Det kan være marginale forskjeller mellom museer som har blitt vurdert i to forskjellige karakterer.

	Formidling	Forskning	Forvaltning
Meget tilfredsstillende	18	14	1
Tilfredsstillende	44	21	46
Mindre tilfredsstillende	7	26	17
Ikke tilfredsstillende	0	8	5

Til sammen 18 museer ble vurdert som «meget tilfredsstillende» innen formidling i 2019, mot 15 i 2018. Innen forskning ble 14 museer vurdert som «meget tilfredsstillende», mot 11 i 2018. Denne økningen kan delvis tilskrives bedre rapportering, men underbygger også et inntrykk av at flere museer tar tak i forskning på organisasjonsnivå. Kun ett museum ble vurdert som «meget tilfredsstillende» innen samlingsforvaltning, mot to i 2018.

Det at flere oppnår vurderingen «meget tilfredsstillende» på forskning enn på samlingsforvaltning, betyr ikke at museene har mer forskningskompetanse enn samlingsforvaltningskompetanse. Vurderingene er relativt innenfor hvert fagområde, og kategorien samlingsforvaltning er svært kompleks og ressurskrevende.

Derimot er samlingsforvaltning det området der flest museer oppnår vurderingen «tilfredsstillende», mens forskning er det området der flest museer blir vurdert som «mindre tilfredsstillende» og «ikke tilfredsstillende». Det underbygger også inntrykket av at forskning prioriteres i svært ulik grad i museene.

Områdevurderinger

Under følger oppsummeringer av områdespesifikke tendenser og vurderingsmetoder.

Formidling

Oppsummert kjennetegnes museenes formidlingsarbeid av:

- Andelen museer med formidlingsplan holder seg stabil, mens andelen museer med plan for formidling rettet mot barn og unge stiger
- Fortsatt negativ besøksutvikling
- Antallet barn og unge som deltar i pedagogiske tilbud er stabil
- Stabil utstillingsproduksjon og arrangementsnivå
- Måltrettet arbeid for å gjøre det pedagogiske tilbudet attraktivt for skoleverket
- Museer satser sterkere på formidling på eksterne arenaer, ofte i samarbeid med andre aktører

Hovedutfordringer:

- Liten sammenheng mellom målsettinger og vurderinger av disse i rapporteringen
- Mangelfull rapportering om målgruppearbeid og tiltak for å nå nye brukergrupper
- Få omtaler av arbeid med å være samfunnsrelevante
- Mangelfull rapportering om formidlingsmetoder
- Behov for universell utforming på museenes fysiske og digitale arenaer

I 2019-vurderingen av museenes formidlingsarbeid er en større del av tallgrunnlaget fra statistikken tatt i bruk, for å nyansere eller supplere bildet som fremkommer i den tekstlige rapporteringen. Datagrunnlaget for å vurdere museenes digitale formidling er enda begrenset, museenes arbeid på dette

feltet er derfor kun omtalt der museene selv har beskrevet det. Museenes rapportering på arbeid med mangfold og inkludering og immateriell kulturarv er også en del av vurderingsgrunnlaget.

Om vurderingen:

Museene vurderes på ulike sider ved formidlingsarbeidet, oppsummert under disse hovedpunktene:

- planverk
- publikumsaktivitet og formidlingstiltak
- besøksutvikling
- målgruppearbeid og samfunnsprofil

Manglende planverk trekker ned totalvurderingen for et museum som ellers synes å arbeide godt med formidling. Publisering av planverk på internett vurderes positivt, med tanke på potensiell overføringsverdi.

Det vurderes som positivt at et museum kan vise til mye aktivitet, men i vurderingen legges det like mye vekt på de kvalitative beskrivelsene av formidlingsarbeidet i rapporteringen. Bruk av nyskapende formidlingsmetoder, som eksempel publikumsmedvirkning, og et reflektert forhold til publikumsutvikling, vurderes som positivt. Museene har generelt et forbedringspotensial når det gjelder å beskrive formidlingsmetodikk i rapporteringen.

Utviklingen i besøkstallene ved enkeltmuseene er tillagt liten vekt i vurderingene. I stedet har utvikling over tid, samt beskrivelser av konkrete planer og tiltak rettet mot egen besøksutvikling, bidratt til å trekke vurderingen opp eller ned. Museene vurderes også opp mot egne forventede besøkstall.

Synliggjøring av museenes «samfunnsprofil» i rapporteringen, herunder målgruppearbeid og satsning på mangfold og inkludering, vurderes som positivt. Dette gjelder også synliggjøring av refleksjoner over egen rolle. Mange museer beskriver fortsatt grunnleggende formidling som sitt samfunnsrollearbeid. Kulturrådet legger til grunn en mer aktiv tilnærming enn dette for å oppnå en god vurdering på samfunnsrolle-arbeidet. Barn

og unge er viktige målgrupper for museene, og en tydelig satsning på denne målgruppen vurderes som positivt.

Samlingsforvaltning

Oppsummert kjennetegnes museenes arbeid med samlingsforvaltning av at:

- Intensiviteten i arbeidet med samlingsforvaltning er noe varierende fra institusjon til institusjon, men helhetsinntrykket er at det arbeides godt
- Det avhendes få objekter
- Oppbevaringsforholdene for museenes samlinger har forbedret seg noe
- Antall museer med samlingsforvaltningsplan har gått opp

Hovedutfordringer:

- Misforhold mellom museenes tilgjengelige ressurser og samlingenes størrelse og kompleksitet
- Manglende oversikt
- Manglende prioritering
- Mangel på tilfredsstillende oppbevaringsforhold

Kulturrådets hovedinntrykk er at tilvekst over mange tiår har vært langt større enn museenes kapasitet. På bakgrunn av dette har man i dag til dels dårlige oppbevaringsforhold for samlingene og manglende oversikt. I 2019-vurderingen har vi derfor vektlagt oppbevaringsforhold mer enn tidligere. Dette har medført at museene samlet sett kommer noe dårligere ut i vurderingene av samlingsforvaltningen i 2019 enn i 2018.

Om vurderingen:

Museene vurderes på ulike sider ved samlingsforvaltningsarbeidet, oppsummert under disse hovedpunktene:

- Planverk
- Samlingsutvikling
- Dokumentasjon (registrering/digitalisering/tilgjengeliggjøring)
- Oppbevaringsforhold

Innen samlingsforvaltning etterspørres planverk i underkategoriene innsamling, registrering/katalogisering, bevaring, sikring og digitalisering. Manglende eller delvis manglende planverk bidrar til å trekke ned helhetsinntrykket noe.

I vurderingen av museenes arbeid med samlingsutvikling ser vi blant annet på forholdet mellom tilvekst og arbeid med avhending, dokumentasjon og oppbevaringsforhold. Vurderingene er relativ i forhold til samlingens størrelse.

Museenes arbeid med dokumentasjon vurderes blant annet i forhold til landsgjennomsnitt, hvor resultater sees relativt i forhold til samlingens størrelse og antall årsverk.

Vurderingen av oppbevaringsforhold gjøres blant annet på bakgrunn av museenes egenvurdering av sine oppbevaringsforhold, sett i forhold til objektkategoriens relative størrelse. Kommentarer som fremkommer i fritekst i rapporteringen, samt informasjon fra museenes budsjettsøknader til Kulturdepartementet, gir grunnlag for justeringer av det bildet kvantitative data gir. Planmessig utvikling over tid vurderes som positivt for alle de vurderte samlingsområdene.

Forskning

Oppsummert kjennetegnes museenes forskningsarbeid av at:

- Antall museer med forskningsplan går opp
- Flere museer har publisert forskningsplan på internett
- Antall ansatte med doktorgrad har økt over tid, men gikk litt ned fra 2018
- Antall forskningsartikler med fagfellevurdering

- går svakt opp
- Antall FoU-samarbeid stiger

Hovedutfordringer:

- Manglende ressurser
- Manglende kompetanse
- Manglende prioritering

Det overordnede inntrykket er at de vurderte KUD-museene er inne i en god utvikling når det gjelder forskning. Organisatorisk forankring og prioritering av forskning anses likevel som en av hovedutfordringene når man ser området under ett. Det er en av årsakene til at vi i årets vurderinger har lagt ekstra vekt på museenes målrapportering, sammenlignet med tidligere års vurderinger.

Om vurderingen:

Museenes forskningsvirksomhet vurderes oppsummert under disse hovedpunktene:

- Planverk
- Kompetanse
- Publikasjoner
- FoU-samarbeid og nettverksprosjekter
- Målrapportering

Manglende planverk trekker ned totalvurderingen for et museum som ellers synes å arbeide godt med forskning. Publisering av planverk på internett vurderes positivt, med tanke på potensiell overføringsverdi.

I vurderingen av kategoriene kompetanse og publikasjoner har vi lagt mer vekt på museets utvikling over tid enn i tidligere vurderinger. Vi har også vurdert museene i forhold til landsgjennomsnittet for antall fagfellelvurderte artikler og antall ansatte med doktorgrad, i begge tilfeller sett i forhold til antall årsverk ved museet.¹ Disse underkategoriene regnes som viktige og relativt sammenlignbare størrelser, da de allerede har vært igjennom formaliserte kvalitetssikringsprosesser.

Det vurderes som positivt at et museum har inngått formaliserte FoU-samarbeid med forskningsmiljøer. Aktiv deltagelse i faglige nettverksprosjekter, som kan bidra til å styrke museenes forskningskompetanse, vurderes også som positivt. Det samme gjelder dersom et museum tar en aktiv rolle i utviklingen av fagmiljøer utover eget museum, som eksempel gjennom rollen som nettverksansvarlig.

I tillegg til tydelige mål og god måloppnåelse, vurderes en god målrapportering, hvor museene gjør en helhetlig vurdering av sin måloppnåelse med utgangspunkt i egne målformuleringer, som positivt i seg selv. Dette inkluderer også vurderinger av manglende måloppnåelse. En helhetlig målrapportering gir et bedre grunnlag for å vurdere museenes strategiske arbeid med forskning. Det gir i tillegg inntrykk av at museet har et bevisst og reflektert forhold til sitt arbeid med forskning.

Organisasjon og økonomi 2019

Ved utgangen av 2019 var det i alt 69 museumsenheter med driftstilskudd fra Kulturdepartementet. 62 av disse fikk driftstilskudd over Kap. 328, post 70 Det nasjonale museumsnettverket og 7 tiltak fikk tilskudd over Kap. 328, post 78 Ymse faste tiltak.

Nytt i årets vurderingsarbeid er en noe mer omfattende beskrivelse av museenes arbeid med organisasjon og økonomi enn tidligere, og dette er et område vi ønsker å følge opp og videreutvikle nærmere fremover. Her presenteres noen tendenser som kan leses ut av rapporteringen.

Organisasjonen

Rapporteringen gir lite systematisk kunnskapsgrunnlag om museenes organisasjonsstruktur, men bidrar likevel til å danne et bilde over et sammensatt museumslandskap.

Museene oppgir organisasjonsform for driftsenheten, men det reelle eierforholdet til bygninger og samlinger framgår ikke. De fleste museene (48) var organisert som stiftelser, syv var offentlige virksomheter/selskapsformer, 13 var aksjeselskap,

og ett var i kategorien forening/lag. Spennet i størrelse på de konsoliderte museene er stort, og antall konsoliderte museumsenheter i de ulike regionene varierer. Det samme gjelder de geografiske avstandene mellom museumsenhetene.

Museene har ulike organisasjonsstrukturer, noen er organisert med fag- og driftsavdelinger, mens andre er organisert med utgangspunkt i de gamle museumsenhetene, eller en kombinasjon av disse. Vi ser at det har foregått og foregår prosesser i retning av mer oppgaveløsning på tvers i organisasjonen, f.eks. når det gjelder samlingsforvaltning, noe som vurderes som positivt. Det samme gjelder samarbeid mellom museene som kan bidra til å styrke både forvaltningsoppgaver og faglig utviklingsarbeid.

I budsjettøknaden skal museene gjøre rede for strategier og planer for de neste tre årene. I varierende grad viser museene til overordnede strategiske planer for museumsdrift. Flere museer har strategiplan på plass med tidspunkt for revidering, mens andre rapporterer at strategiarbeidet er startet opp, men vil ta tid å ferdigstille. Noen museer rapporterer om strategier og målsettinger uten å knytte dette til konkret strategiplan. For de tre museumsfaglige hovedområdene skjer det systematisk rapportering av planverk gjennom statistikkrapporteringen.

Økonomi

Vurderingen av museenes økonomirapportering bygger på de opplysningene som framkommer i økonomidelen av budsjettøknadsskjemaet, som omfatter både økonomi-rapportering i tall og egenvurderinger av økonomisk utvikling. Det er så langt ikke gjort en fullstendig økonomisk analyse, men i nøkkeltallsark for hvert museum presenteres bl.a. utgiftsprofil og inntektsprofil, der tall for det enkelte museet sammenstilles med gjennomsnittet for alle museene under Kulturdepartementet. I vurderingen har vi spesielt sett på postene: lønnsandel, egeninntekter, egenkapital og likviditet.

¹ I begge kategorier lå landsgjennomsnittet i 2019 på omtrent 3 %.

Lønnsandel

Museene har en kostnadsstruktur med høye faste utgifter. *Lønns- og pensjonskostnader* er den største utgiftsposten på vel 1,9 milliarder kroner, med i alt 51 % av kostnadene. Vi har for enkelte museer kommentert hvor de plasserer seg i forhold til dette landsgjennomsnittet. Vel en fjerdedel av museene hadde en lønnsandel på over 60 %. Bare ti museer hadde en lønnsandel under 40 %. Museene rapporterte om 2 930 lønna årsverk i 2019.

Egeninntekter

Samlet for museene på begge budsjettposter var egeninntektene i underkant av 1,1 milliarder kroner, noe som tilsvarer 27 % av totalinntektene i 2019. *Billettinntektene*, som utgjorde 23 % av egeninntektene, varierer mellom de ulike museene. Seks museer hadde billettinntekter på over 10 mill. kroner, og disse seks museene hadde i alt 47 % av billettinntektene. Det var bare ett museum som ikke tok inngangspenger i 2019. *Inntekter fra butikk og kafe* må vurderes ut fra nettoinntektene, uten at det ut fra økonomirapporteringene er mulig å trekke ut lønns- og personalutgifter som i rapporteringsskjemaet skal føres under ordinær lønn når butikkpersonalet/kafepersonalet lønnes over institusjonens driftsbudsjett. *Gaver* utgjorde 18 % av totale egeninntekter, og 42 museer rapporterte om gaver i 2019. Fire museer mottok i alt 79 % av samlet gavebeløp.

Egenkapital og likviditet

Museets årsresultat og egenkapital framgår av nøkkeltallsflaket, og vises i prosent av driftsinntekter. I vurderingen har vi sett på egenkapitalprosenten som et mål på soliditet. Balansen vurderes også med hensyn til likviditet, og som måltall for likviditet har vi brukt likviditetsgrad 2, dvs. forholdet mellom omløpsmidler fratrukket varelager og kortsiktig gjeld.

Museene

i 2019

Nynorsk kultursentrum

Nynorsk kultursentrum er med 24,6 lønnede årsverk (20,1 i faste stillinger) en mellomstor organisasjon. Driftsinntektene i 2019 var på 28 mill. kroner. Ordinært driftstilskudd fra Kulturdepartementet utgjorde 85 % av samlet ordinært driftstilskudd fra departement, fylkeskommune og kommune. Samlingene teller 9 000 gjenstander, 5 bygninger og 565 fotografier. Museet forvalter også arkiv/kildesamlinger og 10 dekar kulturlandskap. Museet rapporterer om besøk på 3 arenaer (3 interne). Totalt antall besøk i 2019 var 28 000, en nedgang på 10 % i forhold til fjoråret og 2 000 færre enn målsettingen for 2019. Besøktallet er 4 % lavere enn i 2014. Museet rapporterte om planer for innsamling, katalogisering, digitalisering, bevaring, sikring, forskning, formidling og formidling til barn og unge.

Vurdering av organisasjon og økonomi

Nynorsk kultursentrum er organisert som en stiftelse, og har en desentralisert struktur da stiftelsen driver Ivar Aasen-tunet i Ørsta, Olav H. Hauge-senteret i Ulvik og Vinje-senteret i Vinje i Telemark. Virksomheten har sett behov for å effektivisere drift, og startet i 2019 med å innføre flere digitale løsninger. Etter direktørskifte har det vært en gjennomgående strategiprosess der ny strategisk plan for å spre språk, kultur og kunnskap i hele landet, ble vedtatt i 2019, og det samme ble en første langtidsplan for avdelingene som reisemål. Etablerte strukturer (ikke ny driftsenhet) skal brukes for å ta vare på arkivmaterialet etter Jon Fosse.

Lønns- og pensjonskostnader var 59 % av totalkostnadene. Egeninntektene utgjorde bare 13 % av totale inntekter, noe som er lavere enn gjennomsnittet. Ved alle tre avdelinger gjennomføres festivaler, og for disse har billettinntektene økt. Ulvik poesifestival arrangeres bare i partallsår, noe som gir økonomiske variasjoner. Kultursenteret har over tid hatt som mål å bygge opp egenkapitalen, som ble ytterligere

styrket med årsresultatet for 2019. Egenkapitalandelen var 46 %, og likviditeten var god. Det øremerkede tilskuddet fra Kulturdepartementet til det digitale oppslagsverket «Allkunne» er brukt etter formålet. Øremerket tilskudd til Vinjefondet er etter avtale med KUD omdisponert til andre tiltak.

Oppsummering av museumsfaglige vurderinger

Nynorsk kultursentrum har jobbet tilfredsstillende med alle sine museumsfaglige hovedområder i 2019, og satsninger innen immateriell kulturarv og språkmangfold fremstår som godt integrert i helheten. Museets pedagogiske virksomhet har hatt en positiv utvikling de siste årene. Innen samlingsforvaltningen har museet blant annet tilpasset sin dokumentasjonspraksis til resten av museumssektoren, og museets arbeid med forbedring av oppbevaringsforhold vurderes som positiv. Innen forskning kan museet blant annet vise til høy publiseringsgrad og aktiv deltagelse i FoU-samarbeid, men manglende målrapportering trekker helhetsinntrykket noe ned.

Formidling

Nynorsk kultursentrum rapporterer om vedtatte planer for hele museet, som dekker formidling og formidlingstiltak rettet mot barn og unge. Begge er tilgjengeliggjort på internett. Av statistikken fremgår det at åtte av totalt 13 utstillinger var nye. Kultursenteret viser dessuten til 38 vandretstillinger i drift, hvorav fem var nye i 2019. Av totalt fem kulturhistoriske bygninger er fire åpne for publikum, noe som utgjør 80 %. I 2019 holdt museet 354 ulike arrangementer, en nedgang på 1 % fra foregående år.

Til sammen 11 754 barn og unge deltok i pedagogiske opplegg ved museet, en økning fra 2018 på 10 %. Utviklingen i museets pedagogiske virksomhet viser en økning siste fem år, mens DKS-besøket utgjør 86 % av det totale elevtallet. Museets skolebesøk utgjør 41 % av det totale besøktallet. Antall skolebesøk i forhold til antall årsverk, viser at museet ligger over landsgjennomsnittet for KUD-museer.

I 2019 hadde kultursenteret totalt 28 491 besøkende,

en nedgang på 10 % fra 2018, og 5 % under egen målsetting. Nedgangen forklares med naturlige svingninger pga. større arrangement med syklus på annen hvert år.

Kultursenteret arbeider med det språklige mangfoldet i Norge inkludert tegnspråk, urfolksspråk og de nasjonale minoritetsspråkene gjennom utstillinger og arrangement med konserter og foredrag.

Kultursenteret deltok i den nasjonale publikumsundersøkelsen. Museet melder at to av tre arenaer er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne, men har ingen arenaer der formidlingen er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne. Av rapporteringen fremgår det at museets hjemmesider følger DIFs retningslinjer for universell utforming

Det fremgår at kultursenterets formidlingsarbeid springer ut fra et reflektert forhold til egen samfunnsrolle og målrettet arbeid for styrking av språklig mangfold, men kultursenteret har fortsatt potensiale i arbeid med inkludering. Ut fra tilgjengelig informasjon i statistikk og budsjettsoeknad vurderer Kulturrådet museets formidlingsarbeid som tilfredsstillende.

Samlingsforvaltning

Nynorsk kultursentrums samlinger er blant de minste av KUD-museene. Boksamlingen etter Ivar Aasen og Olav H. Hauge teller 8633 av de totalt 8948 kulturhistoriske gjenstandene. I tillegg forvalter museet kulturlandskap og arkivmateriale/kildesamlinger. Museet hadde alt av relevant planverk på plass.

Tilveksten til gjenstandssamlingene var i 2019 marginal. Museet hadde ingen avhending i 2019. Museet opplyser at de samler inn intervjuer og samtaler (audiovisuelt materiale/muntlige minner) som ikke reflekteres i statistikkrapporteringen.

En revisjon av museets registrerings- og digitaliseringspraksis har gjort at tall for digitalisering og publisering fra tidligere år ikke skal brukes som grunnlag. Museet mener at tallgrunnlaget vil være lik de kommende rapporteringsår. For 2019 er museets registreringsgrad på 100 % for både gjenstands- og fotosamlingen.

Digitaliseringsgraden og tilgjengeliggjøringsgraden for gjenstander er betydelig lavere enn landssnittet. Fotosamlingen er 100 % digitalisert, mens publiseringen ligger noe under landssnittet.

Museet rapporterer om kun svært gode eller tilfredsstillende oppbevaringsforhold for samlingene. Oppbevaringsforholdene for hele fotosamlingen har gått ned fra svært gode til tilfredsstillende forhold uten at museet forklarer dette nærmere. Ifølge rapporteringen planlegger museet å installere klimaanlegg for boksamlingen etter Olav H. Hauge, som utgjør 70 % av gjenstandene. Museet rapporterer videre at gjenstandsmagasinet ved Ivar Aasen-tunet har blitt oppgradert og utstillingene har blitt klimatilpasset, noe som har gitt positive utslag i oppbevaringsforholdene i 2019.

Kulturrådet vurderer det som positivt at museet har endret sin dokumentasjonspraksis til å være mer lik resten av museumssektoren. Museet viser en god utvikling i arbeidet med utbedring av oppbevaringsforholdene. Kulturrådet vurderer derfor Nynorsk kultursentrum arbeid med samlingsforvaltningen som tilfredsstillende.

Forskning

Nynorsk kultursentrum hadde forskningsplan i 2019. Av statistikken fremgår det at museet hadde én ansatt med autorisasjon som konservator NMF, noe som viser en utvikling fra året før, men ingen ansatte med doktorgrad eller med autorisasjon som førstekonservator NMF. Videre fremgår det at museet publiserte to større publikasjoner, en forskningsartikkel med fagfellevurdering, samt tre andre fagartikler. Museet ligger med dette godt over landsgjennomsnittet blant KUD-museer når det gjelder antall fagfellevurderte artikler pr. fast ansatte. Museet deltok i tre formaliserte FoU-samarbeid og ett nettverksprosjekt, med partnere fra UH-sektoren og andre museer, hvorav ett prosjekt som er del av Kulturrådets museumsprogram for forskning.

Museet rapporterer ikke på spesifikke forskningsmål for 2019, men det kommer frem gjennom de andre målene at forskning sees i sammenheng med pågående arbeid med minneinnsamling, som kilde for fremtidig forskning. Ut fra tilgjengelig informasjon i statistikk og budsjettsøknad vurderer Kulturrådet museets forskningsvirksomhet i 2019 som tilfredsstillende, men Kulturrådet etterlyser at museet setter seg mål for hvordan forskning kan styrkes på organisasjonsnivå.

Møre og Romsdal
Stiftelse
Samlede driftsinntekter **30 874**

- totale egeninntekter	4 050
- ordinært driftstilskudd Kulturdepartementet	20 500
- ordinært regionalt driftstilskudd	3 664
- annet ordinært, offentlig driftstilskudd	0
- andre tilskudd Kulturdepartementet	326
- andre regionale tilskudd	30
- andre offentlige tilskudd	2 304

Fordeling ordinært driftstilskudd KUD og region

Kulturdepartementet (KUD)	85%
Fylkeskommune og kommune	15%

Samlede driftsutgifter
Årsresultat **1 683**

- i prosent av driftsinntekter 5,5 %

Egenkapital **7 056**

- i prosent av driftsinntekter 22,9 %

Driftskostnad pr besøk i kr

Driftskostnad pr besøk for alle KUD-museene kr 1 027

Lønnede årsverk
Frivillige årsverk **0**
Antall fast ansatte **22**
Publikasjoner totalt

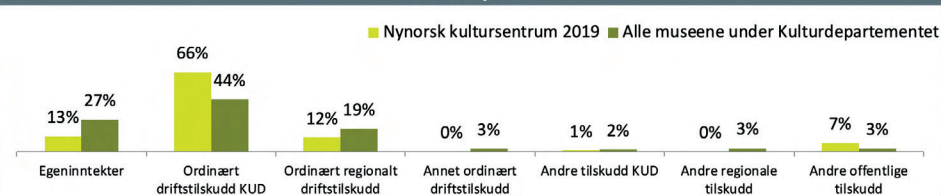
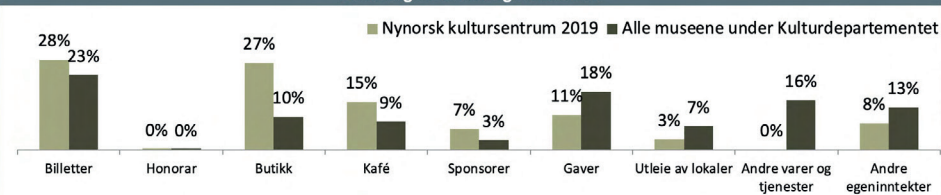
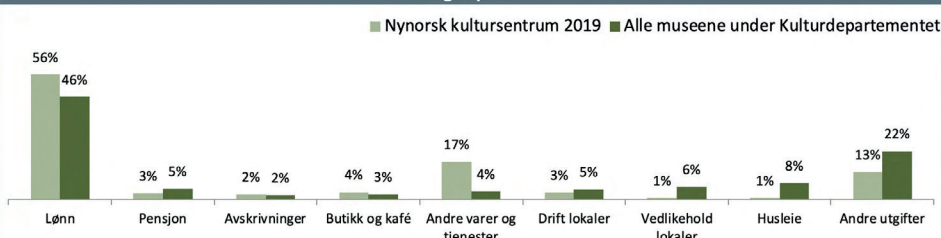
- med fagfellelvurderinger 6

Åpne møter **131**
Konsserter **23**
Utstillinger **13**

- nye siste år 8

Kulturhistoriske bygninger åpne for publikum **4**

- åpnet siste år -

Inntektsprofil

Fordeling av brutto egeninntekter

Utgiftsprofil

Besøk siste ti år

Kulturhistoriske bygninger

- tilvekst siste år 5

- tilfredsstillende registrert 0

- tilfredsstillende registrert 5

Kunsthistoriske gjenstander

- tilvekst siste år 52

- tilfredsstillende registrert 3

- tilfredsstillende registrert 52

- digitalisert 5

- publisert 5

Kulturhistoriske gjenstander

- tilvekst siste år 8 948

- tilfredsstillende registrert 18

- tilfredsstillende registrert 8 948

- digitalisert 367

- publisert 367

Fotografier

- tilvekst siste år 565

- tilfredsstillende registrert 0

- tilfredsstillende registrert 565

- digitalisert 565

- publisert 18

Arkeologiske gjenstander

- tilvekst siste år 0

- tilfredsstillende registrert 0

- tilfredsstillende registrert 0

- teknisk-industrielle anlegg 0

- Kulturlandskap (dekar) 10

- Hageanlegg (dekar) 0

- Levende samlinger (ja/nei) Nei

Oppbevaringsforhold gjenstander (alle typer)

- svært gode 100%

- tilfredsstillende forhold 0%

- ikke tilfredsstillende forhold 0%

- dårlige forhold 0%

Oppbevaringsforhold foto

- svært gode 0%

- tilfredsstillende forhold 100%

- ikke tilfredsstillende forhold 0%

- dårlige forhold 0%